

POZNAŃSKIE AKADEMICKIE SEMINARIA ARCHEOLOGICZNE

Zapraszamy na wykład:

prof. UAM dr hab.

Małgorzata Szczepaniak

Instytut Geologii UAM,
Pracownia Badań Systemów Depozycyjnych

Badania geologiczne w archeologii na wybranych przykładach ze szczególnym uwzględnieniem surowców skalnych

1 m

13 maja 2025 roku, godz. 16:30,
Sala 1.63 (Dziekańska), Collegium Historicum,
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7, 61-614 Poznań

Abstrakt

Badania interdyscyplinarne w świecie nauki są obecnie standardem w wielu dyscyplinach, czego doskonałym przykładem od lat jest współpraca archeologii oraz geologii.

Obszarów tej współpracy jest bardzo wiele. Wśród nich wymienić można:

- geoarcheologię, która wykorzystuje m.in. stratygrafię czy mikromorfologię osadów (bazującą m.in. na płytkach cienkich) do badania stanowisk archeologicznych,

- datowanie artefaktów oraz osadów na stanowiskach przez zastosowanie takich metod, jak OSL, analizy ^{14}C ,

- badania surowców skalnych, ceramiki, zapraw i pigmentów przy zastosowaniu m.in. analiz petrograficznych, INAA, LA-ICP-MS, XRF i in., które pomagają w ustaleniu chociażby ich pochodzenia w oparciu m.in. o „geochemiczny odcisk palca” badanych próbek,

- rekonstrukcja paleośrodowisk, w tym m.in. analiza zmian klimatycznych w odniesieniu do działalności człowieka realizowana m.in. w oparciu o analizy geochemiczne, w tym izotopy stabilne.

Badanie surowców skalnych i ich proveniencji to jeden z kluczowych aspektów współpracy geologii i archeologii i to on będzie głównym przedmiotem referatu. Pozwala ono na odtworzenie szlaków handlowych na przestrzeni dziejów, technologii wytwórczych czy strategii gospodarczych. Geologia dostarcza narzędzi do identyfikacji właściwości fizycznych czy chemicznych materiałów używanych przez człowieka, archeologia natomiast niezbędnego kontekstu kulturowego, bez którego uzyskane wyniki badań byłyby często trudne do zinterpretowania.